

Östtimors budget 2014

I Östtimor gäller budgeten för kalenderåret. Nu har regeringen lagt ett förslag med en omslutning på 1,5 miljarder dollar, vilket är mindre än budgeten för 2013.

Budgetprocessen

Regeringen spikade sitt budgetförslag för 2014 på 1,5 miljarder dollar i ett möte den 22 oktober och överlämnade det den 25:e, tio dagar för sent, till parlamentet. Samma dag lade finansministeriet upp de sex budgetböckerna, några på flera språk, på sin webbplats. Parlamentet har börjat utfrågningarna och hoppas att kunna godkänna förslaget före jul.

Olyckligtvis har parlamentet inte bjudit in lika många icke-statliga aktörer som tidigare år att kommentera budgetförslaget. Vid en rad tidigare budgetars behandling har till exempel den ideella organisationen La'o Hamutuk bjudits in, men inte denna gång.

Trots detta har La'o Hamutuk i ett brev framfört en rad synpunkter till parlamentskommitté C (Offentliga finanser) och andra parlamentsledamöter.

Efter att parlamentskommittéerna har granskat förslaget och lagt fram sina rapporter, kommer budgetdebatten i plenum, dels i stort dels i detalj. Debatterna kommer att sändas i radio och tv.

Budgetförslaget

Förslaget till statsbudget (OGE) för 2014 täcker alla intäkter och utgifter för staten.

Förslaget är mindre än den för 2013 beslutade budgeten (1,65 miljarder dollar), men är 26% större än vad La'o Hamutuk bedömer kommer att ha använts i slutet av 2013, 1,2 miljarder. Den föreslagna budgeten reducerar anslagen för den fysiska infrastrukturen, medan de driftanslagen ökar 11% jämfört med 2013 års budget. Utgifterna på totalt 1.501 miljoner dollar är fördelade så här (miljoner dollar):

- 167 för löner
- 476 för varor och tjänster (inklusive 40 miljoner genom fonden för utveckling av humankapitalet)
- 292 för offentliga transfereringar
- 40 för mindre investeringar
- 526 för utvecklingsinvesteringar (inklusive 425 miljoner genom infrastruktur fonden).

Dessa utgifter ska täckas av följande inkomster:

- 632 uppskattad hållbar inkomst (Estimated Sustainable Income - ESI) från oljefonden

- 271 extra uttag ur oljefonden
- 166 inländska inkomster (skatter och avgifter)
- 203 överfört från infrastruktur fonden 2013
- 3 överfört från fonden för utveckling av humankapitalet 2013
- 174 från den outnyttjade balansen i statskassan
- 51 nya lån.

Vid första anblicken är budgeten väsentligt förbättrad jämfört med tidigare år. Utöver större anslag för utbildning och hälsovård, som trots detta vid en internationell jämförelse är låga, så har infrastrukturplaneringen blivit mera realistisk. Men man kan fråga sig varför anslaget till jordbruket minskar, när det omfattar tre fjärdedelar av befolkningen. Det borde få mer än 2,3% av budgeten. De större sektorernas anslag är:

Sektor	Miljoner \$	Andel i %
Infrastruktur	598	39,9
Förvaltning	228	15,2
Tjänster	247	16,5
Förmåner	222	14,8
Utveckling	85	5,7
Säkerhet	90	6,0
Övriga	30	2,0

Infrastrukturprojekt

Sydkustvägen har skjutits upp på obestämd tid även om vissa olämpliga megaprojekt fortsätts och 2014 års budget avsätter hundratals miljoner för nya:

Projekt	Miljoner \$	
	Anslag 2014	Kostnad 2014-2018
Suai-basen	18	291
Suai flygplats	20	65
MDG-Suco bostäder	23	137
Oecussi utveckling (del)	24	82*
Dili flygplats	10	355*
Tibar hamn	8	148*

* Dessa projekt kommer att få ytterligare finansiering från investerare och/eller lån.

Elkraft kommer att ta mer än 11% av budgeten, en minskning jämfört med 2011-2013, då kraftverken i Betano och Hera är betalda till största delen. EDTL (Electricidade De Timor Leste - Östtimors elektricitet) kommer att förlora sin autonoma status och bli en del av ministeriet för offentliga arbeten. Det kommer att bygga en pir för 24 miljoner dollar för att ta emot bränsle för Hera. Staten fortsätter att subventionera elanvändare: 93 miljoner dollar är budgeterade för generatorbränsle 2014 (andra driftkostnader och avskrivningar kan fördubbla det), men intäkterna från elkraft kommer bara att vara 19 miljoner trots inköpet av 50.000 elmätare.

Olje- och gasintäkter

I motsats till vad som var fallet 2013 är uttaget, såsom det beskrivs ovan, ur oljefonden större än den uppskattade hållbara inkomsten från oljefonden.

Sorgligt nog så förväntas Östtimors oljeintäkter blir lägre än enligt tidigare uppskattningar, vilket minskar

den uppskattade hållbara inkomsten från 798 miljoner dollar (förra årets uppskattning för 2014) till 632 miljoner. Produktionen i Bayu-Undan antas bli avslutad redan 2020, fyra år tidigare än enligt tidigare antaganden.

Mer information

På vår webbplats, www.osttimorkommitten.se, kommer vi att följa behandlingen av budgetförslaget, vartefter information kommer till oss.

Tommy Pollák

Källor:

- 1 Pressmeddelande från ministerrådsmöte 2013-10-22
- 2 La'o Hamutuk: Proposed 2014 state budget online, 2013-10-27
- 3 La'o Hamutuk: Hearings begin on 2014 budget proposal, 2013-11-05
- 4 La'o Hamutuk: Letter to Parliament on proposed 2014 budget, 2013-11-11

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-Ickekommersiell-Inga bearbetningar 2.5 Sverige licens. För att se en kopia av denna licens, besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/> eller skicka ett brev till Creative Commons, 171 Second Street, Suite 300, San Francisco, California, 94105, USA. Material som publiceras i Merdeka & ÖsttimorInformation kan också publiceras i <http://www.globalarkivet.se>.